

Hemingway Club®

Vejen til det gode liv – for voksne mænd

Greve / mandag

Mail:

info.greve2@hemingwayclub.dk

Hjemmeside:

[Greve mandag - Hemingway Club®](#)

Vi mødes hver mandag!

[kl.9:30–11:30 i Borgerhuset Greve.](#)

Indbetaling tur og arrangementer:

[Konto 9570 - 12947984](#)

Næste Møde 2.maj

KOLDKRIGSMUSEUM

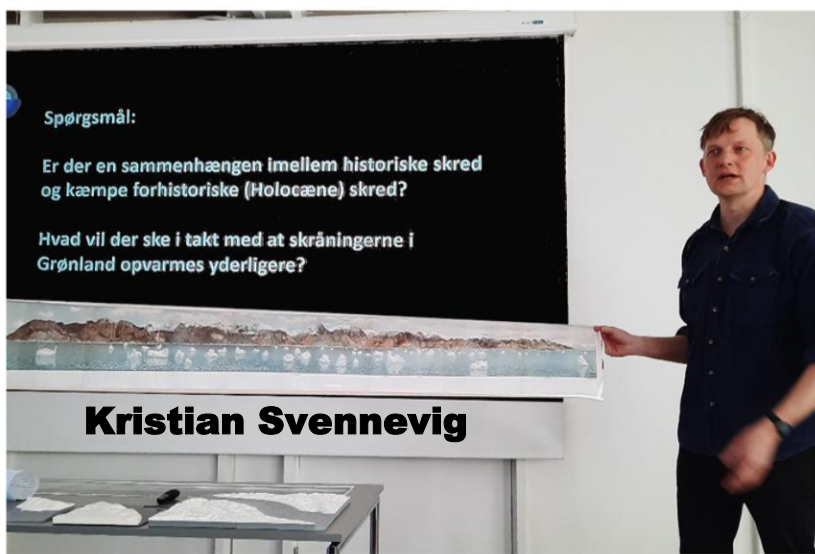
STEVNSFORT

Guidning starter kl. 11. vi skal være der 15 min før.

Kørsel er planlagt.

Der er stadig ledige pladser hvis du er interesseret skriv på

info.greve2@hemingwayclub.dk

HC mandag: Referat af møde d. 25. april 2022

Fast på agendaen er morgensangen, som i dag var "Dagen i dag tilhører dig" af Anna Thorstein. Herefter foredrag af Kristian Svennevig, opfølgning på tur til "Stevnsfortet" og arrangementet på "Sagafjord".

Kristian Svennevig er geolog på GEUS (Nationale geologiske undersøgelser) og vil fortælle om de store fjeldskred i Grønland under de klimatiske forandringer. I 2017 d. 17. juni skete Karrat fjeldskredet på 43 Mill. m³ klippevæg, der gav en tsunami bølge, der var fra 45 til 75 m i Karrat Isfjorden, som på få minutter udslettede hovedparten af bygden Nuugaatslag. Bygden er efter denne katastrofe blevet rømt. Tsunamien var skyld i 4 dødsfald, 11 ødelagte bygninger, 2 bygder med 170 personer blev flyttet

Denne katastrofe gav stof til flere spørgsmål: Hvad skete der? Kan det ske igen? Hvor og hvornår. Det var spørgsmål, som gav anledning til reflektering om, hvad viste vi om tidligere beskrevne fjeldskred. Med hjælp fra udenlandske eksperter bla, fra Norge og ved anvendelse af nyeste teknologi, og satellitter kan man i dag måle klippernes bevægelse, dette sammenholdt med de historiske beskrivelser af tidligere fjeldskred, har man fået en bedre viden til at forudsige kommende katastrofer.

Ved igangsættelse af undersøgelserne af tidligere skred viste det, at der havde været store skred, som ikke var blevet registeret, da det havde fundet sted på ubeboede steder og ikke havde forvoldt skade. Med de kæmpeskred i Grønland i Karrat og Vaigat i 1952, 1996, 2000, 2009, 2016, 2017 og 2021 kan det i kronologi give et godt billede af de seismiske hændelser i undergrunden.

I fjeldformationerne er der mange sprækker, som sammen med den Permafrost der er i lommer i selve fjeldet, være medvirkende til skred. Permafrosten kan ved optøning foranledige sprængninger og fjerne fundamentet. Dette er meget udbredt i Vaigat, hvor der er konstateret store blokke af Permafrost/ Is.

I Canada har man målinger, hvor skred starter inde i fjeldet pga. permafrosten optøning og giver næring til opfattelsen af, at isen har en stor betydning i de klimatiske forhold med den tiltagende forøgelse af temperaturen. Forøgelsen af temperaturen illustrerede Kristian med en kurve over de sidste tusinde år, hvor temperaturen over tid er gået og ned men aldrig steget så hurtigt, som det sker i vort årti.

Det giver os følgende spørgsmål:

- ER der en sammenhæng mellem historiske skred og kæmpe forhistoriske (Holocæne) skred?
- Hvad vil der ske i takt med at skråningerne i Grønland opvarmes yderligere?

De svar kan ikke umiddelbart besvares, derfor bliver nøje overvågning af skrænternes bevægelse og foretaget registrering af forandringerne.

Til hele dette Grønlandske projekt af undersøgelser om de Geologiske og Klimatiske forhold, er der blevet bevilget 30 Mill. kr.

Et spørgsmål om lignende skred forekom i Danmark? Det sker, men det er ikke på programmet, da det er meget vanskeligt, at få bevilling så længe, der ikke er sket ulykker.

Med denne sidste kommentar sluttede Kristian Svennevig sit foredrag.

Vi takker Kristian Svennevig for et lærerigt og spændende foredrag.

----- 0 -----

Med hensyn til afslutningen på Sagafjord, er der en kraftig opfordring til dem, som endnu ikke har betalt til at få dette gjort snarest.

Ref: Poul Erik Christensen

